

CONTROLEORGaan OP DE POLITIENELE INFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
	DA220017		4.07.2022

Betreft: Advies betreffende een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieële en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen

Het Controleorgaan op de politienele informatie (hierna het 'COC' of 'het Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (B.S. van 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB'), inzonderheid het artikel 59 §1, 2de lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit* (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna 'LED').

Gelet op de wet van 25 december 2016 *betreffende de verwerking van passagiersgegevens*.

Gelet op het verzoek, door het Controleorgaan ontvangen op elektronische drager op 6 mei 2022, om een advies uit te brengen overeenkomstig bovenvermelde WGB.

Gelet op het verslag van de heer Koen Gorissen, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 4 juli 2022 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en de omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid van de organieke wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichhoudende autoriteit bedoeld door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Dat betekent met name dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die niet onder de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of HR-verwerkingen. Het Controleorgaan moet worden geraadpleegd in het kader van de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikelen 59 §1, 2de lid en 236 § 2 van de WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie). In dit kader heeft het Controleorgaan als opdracht om na te gaan of de door de politiediensten beoogde verwerkingsactiviteit in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en van Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Bovendien heeft het COC ook een opdracht van advies uit eigen beweging, zoals bepaald in artikel 236, § 2, van de WGB, en een opdracht van algemene informatieverstrekking aan het grote publiek, de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers op het gebied van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, zoals bepaald in artikel 240 van de WGB.

2. Met betrekking tot in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan uit eigen beweging of op verzoek van de regering of de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een bestuurlijke of gerechtelijke autoriteit of een politiedienst advies uit over elke aangelegenheid die verband houdt met het beheer van politionele informatie, zoals bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' of 'AVG' genoemd).

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna de 'Richtlijn Politie en Justitie' of 'LED' (*Law Enforcement Directive*) genoemd).

³ Artikel 4 §2, 4de lid van de WGB.

⁴ Artikel 71 §1, 3de lid van de WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2de lid en 236, §2 van de WGB.

Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de WGB en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die krachtens of door andere wetten aan het Controleorgaan wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is tot slot ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BEL-PIU in fiscale materies.

II. Voorwerp van de aanvraag

5. De aanvraag heeft betrekking op een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieële en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (hierna 'het voorontwerp van wet').

6. De minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken richtte op 6 mei 2022 een aanvraag aan het Controleorgaan om een advies uit te brengen over het wetsontwerp.

Het COC heeft kennis genomen van het voorontwerp van wet en heeft op 21 juni 2022 contact opgenomen met de aanvrager om bijkomende informatie te vragen. Op de dag van afgifte van het huidige advies had de aanvrager niet het minste antwoord bezorgd aan het Controleorgaan.

7. De overheden evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie waarvoor het COC exclusief bevoegd is, worden strikt door de wet gedefinieerd. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. in het huidige geval die welke door de politiediensten worden verricht of die een weerslag hebben op het werk van de politiediensten.

Hoe dan ook blijven de adviezen van het COC niet noodzakelijk beperkt tot het (de) artikel(en) zoals vermeld in een adviesaanvraag. Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen en bepalingen die tot zijn bevoegdheid behoren krachtens bovenvermelde regelgeving.

Het Controleorgaan is niet alleen een gegevensbeschermingsautoriteit maar is ook belast met de controle en het toezicht op de politionele gegevensbanken⁷ en alle politionele verwerkingen, ook wat betreft wettelijkheid, efficiëntie en doeltreffendheid. Met deze elementen (bv. de haalbaarheid en de operationele capaciteiten) wordt ook rekening gehouden in elke adviesaanvraag.

⁶ Artikel 71, §1, derde lid *juncto* artikel 236, §3 van de WGB.

⁷ Zie het activiteitenverslag 2020 van het COC, https://www.contreleorgaan.be/files/Activiteitenverslag_COC_2020_N.pdf, paragrafen 7 en 8.

III. Analyse van de aanvraag

8. Het Schengeninformatiesysteem (SIS) werd gecreëerd krachtens de bepalingen van de Schengenuitvoeringsovereenkomst (SUO)⁸.

Een SIS van de tweede generatie ('SIS II'), ter vervanging van het SIS, werd uitgewerkt op basis van het Besluit 2007/533/JBZ⁹ en de Verordening 1987/2006¹⁰.

In 2018 werden drie verordeningen (nieuw SIS-kader) aangenomen die het Kaderbesluit 2007/533 en de Verordening 1987/2006 stap voor stap vervangen¹¹:

- Verordening 2018/1862¹² die betrekking heeft op het domein van de politie en justitiële samenwerking in strafzaken;
- Verordening 2018/1861¹³ die betrekking heeft op het domein van de grenscontroles;
- Verordening 2018/1860¹⁴ die betrekking heeft op de repatriëring van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

9. De inwerkingtreding van dit nieuwe SIS-kader is onderworpen aan meerdere voorwaarden, inzonderheid de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 66 van Verordening 2018/1861 en artikel 79 van Verordening 2018/1862.

Hun inwerkingtreding is immers onderworpen aan de datum die de Europese Commissie heeft vastgesteld en deze beslissing is onderhevig aan de controle van de inachtneming van onderstaande voorwaarden:

- 1) De uitvoeringsakten die nodig zijn voor de toepassing van de betrokken verordeningen zijn aangenomen;
- 2) De lidstaten hebben aan de Commissie laten weten dat ze de nodige technische en juridische maatregelen hebben getroffen om de gegevens van het SIS te verwerken en aanvullende informatie uit te wisselen krachtens de huidige verordening, en;

⁸ Overeenkomst ter uitvoering van het tussen de regeringen van de staten van de Benelux Economische Unie, de Bondsrepubliek Duitsland en de Franse Republiek op 14 juni 1985 te Schengen gesloten akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, PB L 239 van 22 september 2000.

⁹ Besluit 2007/533/JBZ van de Raad van 12 juni 2007 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

¹⁰ Verordening (EG) 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

¹¹ Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=LEGISSUM:l14544>, geraadpleegd op 22 juni 2022.

¹² Verordening (EU) 2018/1862 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politie en justitiële samenwerking in strafzaken, tot wijziging en intrekking van Besluit 2007/533/JBZ van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1986/2006 van het Europees Parlement en de Raad en Besluit 2010/261/EU van de Commissie.

¹³ Verordening (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van grenscontroles, tot wijziging van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen en tot wijziging en intrekking van Verordening (EG) nr. 1987/2006.

¹⁴ Verordening (EU) 2018/1860 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018 betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

- 3) eu-LISA heeft de Commissie kennis gegeven van de afdoende voltooiing van alle testactiviteiten betreffende het CS-SIS en de wisselwerking tussen het CS-SIS en de N.SIS.

10. De inwerkingtreding werd verwacht tegen ten laatste 28 december 2021. Zoals echter blijkt uit het jongste verslag¹⁵ over de stand van de voorbereidingen voor de volledige tenuitvoerlegging van de nieuwe rechtsgrondslagen voor het Schengeninformatiesysteem (SIS)¹⁶, is er nog niet voldaan aan alle voorwaarden opdat de Commissie de datum van indienstelling van het SIS zou kunnen vaststellen.

11. Het Controleorgaan begrijpt dat het voorontwerp van wet, voorwerp van het huidige advies, deel uitmaakt van de juridische maatregelen die op nationaal niveau moeten worden genomen om de gegevens van het SIS te verwerken en aanvullende informatie uit te wisselen krachtens het nieuwe SIS-kader.

12. Het COC looft het initiatief van het voorontwerp van wet en verwacht dat het zal voldoen aan de algemene opmerkingen die het Controleorgaan en de Gegevensbeschermingsautoriteit hebben geformuleerd in hun verslag van visitatie aan het SIRENE-bureau op 12 februari 2020¹⁷.

13. Rekening gehouden echter met het grootschalig project *'smart borders package'*¹⁸ in uitvoering, de nakende tenuitvoerlegging van de verordeningen betreffende de interoperabiliteit¹⁹, het inreis-uitreissysteem (EES²⁰) en het systeem ETIAS²¹, alsook met hun juridische en technische gevolgen en weerslag op nationaal niveau, en gelet op de

¹⁵ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 2021 over de stand van de voorbereidingen voor de volledige tenuitvoerlegging van de nieuwe rechtsgrondslagen voor het Schengeninformatiesysteem (SIS) overeenkomstig artikel 66, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1861 en artikel 79, lid 4, van Verordening (EU) 2018/1862, COM(2021) 336 final, te vinden op <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021DC0336>.

¹⁶ Overeenkomstig artikel 66, paragraaf 4, van Verordening 2018/1861 en artikel 79, paragraaf 4, van Verordening 2018/1862.

¹⁷ Zie het Verslag van de controle en de visitatie bij de Directie van de internationale politie van de federale politie door het Controleorgaan op de politie informatie in het kader van zijn toezichts- en controlebevoegdheid, 12 februari 2020; de openbare versie van het verslag kan worden geraadpleegd op https://www.controleorgaan.be/files/DIO19001_Visitatie_FP_CGI_Publiek_N.pdf.

¹⁸ Dit wetgevend pakket heeft als doel te voorzien in een modern, doeltreffend en efficiënt beheer van de buitengrenzen waarbij een evenwicht wordt gevonden tussen faciliteren voor reizigers en inwendige veiligheid (zie https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/smart-borders_nl, geraadpleegd op 22 juni 2022) en in de constructie van een architectuur voor gegevensbeheer die krachtiger en slimmer is (zie Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, *Krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid*, 6 april 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0205&qid=1658756767001>, geraadpleegd op 20 juni 2022).

¹⁹ Verordening (EU) 2019/817 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van grenzen en visa en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 en (EU) 2018/1861 van het Europees Parlement en de Raad, Beschikking 2004/512/EG van de Raad en Besluit 2008/633/JBZ van de Raad en Verordening (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van politieke en justitiële samenwerking, asiel en migratie en tot wijziging van Verordeningen (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 en (EU) 2019/816.

²⁰ Verordening (EU) 2017/2226 van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2017 tot instelling van een inreis-uitreissysteem (EES) voor de registratie van inreis- en uitreisgegevens en van gegevens over weigering van toegang ten aanzien van onderdanen van derde landen die de buitengrenzen overschrijden en tot vaststelling van de voorwaarden voor toegang tot het EES voor rechtshandavingsdoeleinden en tot wijziging van de overeenkomst ter uitvoering van het te Schengen gesloten akkoord en Verordeningen (EG) nr. 767/2008 en (EU) nr. 1077/2011.

²¹ Verordening (EU) 2018/1240 van het Europees Parlement en de Raad van 12 september 2018 tot oprichting van een Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias) en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 en (EU) 2017/2226.

verschillende adviesaanvragen die het tijdens de voorbije drie maanden heeft ontvangen²², sluit het Controleorgaan zich aan bij het advies van de Inspectie van Financiën over het voorontwerp van wet en vraagt het zich zelfs af, op meer algemene wijze, of het niet passender zou zijn geweest om werkzaamheden van herziening en in overeenstemming brengen, meer geïntegreerd op nationaal niveau, uit te voeren.

14. Voor het huidige advies verstaat het Controleorgaan zowel de verwerking van gegevens betreffende de SIS-signalering als de uitwisseling van aanvullende informatie onder de termen 'verwerkingen (van gegevens en informatie) in het kader van het SIS'.

15. De verwerkingen van persoonsgegevens die in het kader van het SIS worden uitgevoerd, moeten beantwoorden aan de bepalingen van de AVG en/of de Richtlijn politie-justitie²³, *in concreto* aan Titel 2 WGB en inzonderheid aan de WPA met betrekking tot de politiediensten.

16. Het Controleorgaan wijst erop dat, krachtens artikel 22 van de Grondwet, ieder recht heeft op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

In verband hiermee bepaalde het Grondwettelijk Hof overigens recentelijk in een arrest van 10 maart 2022²⁴ wat volgt: "*Bijgevolg moeten de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband maken de volgende elementen, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, in beginsel essentiële elementen uit:*

1°) de categorie van verwerkte gegevens;

2°) de categorie van betrokken personen;

3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling;

4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en;

5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens (advies van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet "betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie", Parl. St., Kamer, 2020-2021, DOC 55-1951/001, p. 119)." (considerans B.13.1).

²² Naast de huidige adviesaanvraag, inzonderheid: een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft het inreis-uitreisysteem (referentie COC, DA220016); een adviesaanvraag betreffende de aanpassing van fiche C22, niet gepubliceerd, inzake internationale signaleringen van de Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van 14 juni 2002 van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken betreffende het beheer van de informatie van gerechtelijke en bestuurlijke politie (referentie COC, DA220018); een adviesaanvraag betreffende een voorontwerp van wet betreffende de verwerkingen van persoonsgegevens door de Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (referentie COC, DA220021).

²³ Artikel 51 van Verordening 2018/1861 en artikel 66 van Verordening 2018/1862.

²⁴ Grondwettelijk Hof, arrest nr. 33/2022 van 10 maart 2022, www.const-court.be.

Een delegatie krachtens de wet aan een andere macht is mogelijk *“voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld”* (considerans B.13.1).

Naast het formele wettigheidsvereiste legt artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7, 8 en 52 van het Handvest, de verplichting op dat de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en in het recht op bescherming van persoonsgegevens in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen wordt geformuleerd die het mogelijk maken de hypothesen te voorzien waarin de wetgever een dergelijke inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven toestaat (B.13.2).

De vereiste graad van precisie van de betrokken wetgeving – die niet in elke hypothese kan voorzien – is onder meer afhankelijk van het domein dat wordt gereguleerd en van het aantal en de hoedanigheid van de personen tot wie de wet is gericht (EHRM, grote kamer, 4 december 2008, S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk, §§ 95 en 96). Zo heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens geoordeeld dat de vereiste van voorzienbaarheid in domeinen die te maken hebben met de nationale veiligheid, niet dezelfde draagwijdte kan hebben als in andere domeinen (EHRM, 26 maart 1987, Leander t. Zweden, § 51; 4 juli 2006, Lupsa t. Roemenië, § 33) (B.13.2).

17. Na zijn inwerkingtreding zal het nieuwe EES-kader onmiddellijk toepasselijk zijn in het Belgisch recht.

In de gevallen waarin dit nieuwe ESS-kader de lidstaten nog bewegingsvrijheid laat of zo er specifiek wordt verwezen naar het nationaal recht, moeten de essentiële elementen van de betrokken verwerkingen in duidelijke bewoordingen en op voldoende nauwkeurige wijze terug te vinden zijn in de Belgische wetgeving, waarbij natuurlijk rekening moet worden gehouden met de gevoeligheid van de betrokken materie.

Het voorontwerp van wet, voorwerp van het huidige advies, heeft als doel de SIS-verordeningen ten uitvoer te leggen en de nadere regels vast te stellen betreffende de werking en het gebruik van het SIS door de Belgische overheidsdiensten²⁵.

18. In casu kan er redelijkerwijze worden verwacht dat het voorontwerp van wet ten minste de volgende punten behandelt:

1° De aanwijzing van de N.SIS-instantie voor België;

2° De aanwijzing van het SIRENE-bureau voor België;

3° De bevoegde nationale autoriteiten die toegang krijgen tot de gegevens van het SIS;

4° De verwerkingsverantwoordelijke;

²⁵ Artikel 3 van het voorontwerp van wet.

5° De bewaartermijnen.

19. Artikel 2 van het voorontwerp van wet bevat de definitie van bepaalde termen die nochtans al worden gedefinieerd in de SIS-verordeningen, zoals 'CS-SIS', 'N.SIS', 'SIRENE-bureau' en 'N.SIS-instantie'. Deze definities – of veeleer omschrijvingen – hebben geen enkele meerwaarde voor het voorontwerp van wet. Gelet op de rechtstreekse uitwerking van een Europese verordening is het in principe zelfs verboden om Europese rechtsregels als zodanig over te nemen in de Belgische wetgeving²⁶.

Sommige gebruikte termen worden echter helemaal niet gedefinieerd; dit is bijvoorbeeld het geval voor 'nationale autoriteiten'²⁷ of ook 'signalerende autoriteiten'²⁸.

Het is beter om in het voorontwerp alleen de termen te definiëren die niet worden gedefinieerd in het nieuwe SIS-kader en die relevant zijn ten aanzien van het voorontwerp van wet.

20. Titel 2 van het voorontwerp van wet bevat twee hoofdstukken, het eerste betreffende de SIS-instanties en het tweede betreffende de nationale autoriteiten.

Bij toepassing van artikel 7 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 wijzen de artikelen 4 en 5 van Hoofdstuk 1 van het voorontwerp van wet de N.SIS-instantie en het SIRENE-bureau voor België aan.

Het Controleorgaan is verheugd over deze aanwijzing, die "*een wettelijke bevestiging [is] van de initiële taakverdeling zoals vastgesteld op nationaal niveau bij de uitwerking van het SIS, ook al werd deze taakverdeling nooit verankerd in de nationale wetgeving*"²⁹, en een einde maakt aan het stilzwijgen van het Belgisch recht zoals onder de aandacht gebracht in het visitatieverslag van het Controleorgaan en de Gegevensbeschermingsautoriteit aan het SIRENE-bureau op 12 februari 2020³⁰.

21. Hoofdstuk 2 (artikelen 6 tot 10) van het voorontwerp van wet heeft betrekking op de nationale autoriteiten.

Dit artikel stelt verplichtingen vast inzake vertrouwelijkheid, bijhouden van logbestanden, opmaken van statistieken, verantwoordelijkheden inzake nauwkeurigheid en actualisering van gegevens, rechtmatigheid en opleiding van het personeel.

²⁶ Zie het Advies uit eigen beweging 21/2017 van 3 mei 2017 van de Gegevensbeschermingsautoriteit (voorheen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer) betreffende het wetsontwerp tot hervorming van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Kamer, DOC 54, 2016-2017, nr. 2648/001, punt 29.

²⁷ Hoofdstuk 2 van het voorontwerp van wet.

²⁸ Hoofdstuk 2 van het voorontwerp van wet.

²⁹ Memorie van toelichting van het voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.

³⁰ Verslag DIO19001, *op. cit.*

22. Naast zijn opmerking betreffende de relevante definities voor het voorontwerp van wet³¹ vraagt het Controleorgaan zich af welke de '*nationale autoriteiten*' en de '*signalerende autoriteiten*' zijn zoals bedoeld in dit Hoofdstuk 2 en voor welke doeleinden (Titel 2 WGB? AVG? Titel 3 WGB?) deze autoriteiten gegevens verwerken in het kader van het SIS.

Gaat het om de politiediensten in de zin van artikel 2, 2° van de wet van 7 december 1998³² (WGP), de bevoegde autoriteiten zoals bedoeld in artikel 26, 7° van de WGB en/of om andere autoriteiten?

23. In de commentaar bij de artikelen wordt nu eens verwezen naar artikelen van Titel 2 WGB³³ die enkel van toepassing zijn ten aanzien van bepaalde '*bevoegde autoriteiten*' in de zin van artikel 26, 7° WGB en dan weer enkel naar de AVG³⁴.

Uit de lezing van artikel 34 van Verordening 2018/1861 en artikel 44 van Verordening 2018/1862 blijkt echter dat de nationale autoriteiten *a minima* bevoegde autoriteiten omvatten in de zin van Titel 2 WGB (de diensten van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus) en autoriteiten die tot het toepassingsgebied van de AVG behoren (bv. Dienst Vreemdelingenzaken). Het voorontwerp van wet vermeldt overigens de politiediensten in de zin van artikel 2, 2° WGP en de Dienst Vreemdelingenzaken. Het Controleorgaan leidt daaruit af dat deze autoriteiten deel uitmaken van de nationale autoriteiten zoals bedoeld in Hoofdstuk 2 van het voorontwerp van wet.

24. De bevoegde nationale autoriteiten die gegevens verwerken in het kader van het SIS, of ten minste de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om te worden beschouwd als een bevoegde nationale autoriteit in de zin van het nieuwe SIS-kader³⁵, zouden in de wet moeten worden geïdentificeerd of vastgesteld³⁶. Daar '*het aantal nationale autoriteiten (en dus personen) die toegang hebben tot gegevens van het SIS of tot bijkomende informatie blijft groeien*'³⁷, mogen deze autoriteiten worden geïdentificeerd in een koninklijk besluit.

25. Artikel 7 van het voorontwerp van wet bevat de verplichting voor elke nationale autoriteit om een logbestand bij te houden.

De commentaar bij de artikelen onderstreept het belang van de verdeling van de nationale verantwoordelijkheid tussen de verschillende nationale autoriteiten die rechtstreeks verbonden zijn met het SIS en bepaalt nader dat elke nationale autoriteit die beschikt over haar (eigen) rechtstreekse verbinding met het SIS zich in principe borg stelt voor de registratie en de bewaring van de loggegevens.

³¹ Zie paragraaf 19 van het huidige advies.

³² Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

³³ Bijvoorbeeld: commentaar bij de artikelen 7 (logbestand) en 9 (kwaliteit en juistheid van de gegevens) van het voorontwerp van wet.

³⁴ Bijvoorbeeld: commentaar bij artikel 11 van het voorontwerp van wet betreffende de verwerkingsverantwoordelijke.

³⁵ Zoals bijvoorbeeld het geval is in artikel 44/11/9, §2 WPA.

³⁶ Zie paragraaf 16 van het huidige advies.

³⁷ Commentaar bij artikel 6 van het voorontwerp van wet.

Het Controleorgaan merkt op dat de commentaar bij artikel 7 van het voorontwerp van wet exclusief verwijst naar artikel 56 van de WGB betreffende de verplichting om een logbestand bij te houden en vestigt de aandacht op het feit dat dit artikel uitsluitend van toepassing is op de bevoegde autoriteiten zoals bedoeld in artikel 26, 7° van de WGB terwijl artikel 7 zelf verwijst naar artikel 12 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 die beide voorzien in een (algemene) verplichting voor de lidstaten om logbestanden bij te houden.

26. Overwegende dat het doel van artikel 7 betreffende de verdeling van de verantwoordelijkheden inzake het bijhouden van logbestanden niet wordt bereikt bij gebreke van definitie of identificatie van de nationale autoriteiten, zou de opsteller van het voorontwerp van wet meer duidelijkheid moeten bieden, ook gelet op de opmerking in paragraaf 24.

27. In de commentaar bij dit artikel staat dat deze logbestanden ter beschikking moeten worden gesteld van de tuchtrechtelijke instantie van elke nationale autoriteit. Het moet duidelijk zijn dat de logbestanden ter beschikking moeten kunnen worden gesteld van de bevoegde toezichthoudende autoriteiten en gegevensbeschermingsautoriteiten in het kader en voor de uitoefening van hun opdrachten³⁸.

28. Artikel 8 van het voorontwerp van wet heeft betrekking op de productie van statistieken; deze productie wordt toevertrouwd aan de *signalerende autoriteiten*, respectievelijk voor hun eigen signaleringen.

Dit artikel verwijst naar de verplichtingen zoals opgenomen in artikel 39, §6 van Verordening 2018/1861 en in de artikelen 53, §8 en 54, §6 van Verordening 2018/1862, maar de commentaar bij dit artikel breidt deze verplichting (inhoud en bestemmingen) uit, met verwijzing naar artikel 60 van Verordening 2018/1861 en artikel 74 van Verordening 2018/1862.

De commentaar benadrukt opnieuw het belang van de verdeling van de nationale verantwoordelijkheid tussen de verschillende nationale autoriteiten, ieder voor haar eigen statistieken.

29. Naast de opmerking die al werd geformuleerd in de paragrafen 24 en 26, zou de opsteller van het voorontwerp van wet duidelijker moeten zijn wat betreft zijn verwachtingen inzake de productie van statistieken door de verschillende actoren die betrokken zijn bij de verwerkingen van gegevens van het SIS: wie moet welke statistieken produceren en voor wie moeten ze beschikbaar worden gemaakt, en voor welke doeleinden?

³⁸ Artikelen 66 WOG, 244 WGB, 55 van Verordening 2018/1861 en 13 van Verordening 2018/1862.

30. Er is ook reden om duidelijk te bepalen wie, voor België, belast is met het verzamelen van de statistieken bedoeld in de artikelen 31 en 39, §6 van Verordening 2018/1861 en de artikelen 26, §4, 53, §8 en 54, §6 van Verordening 2018/1862, en wie belast is, voor België, met het verzamelen van de informatie nodig voor de opmaak door eu-LISA van de verslagen bedoeld in artikel 60 van Verordening 2018/1861 en in artikel 74 van Verordening 2018/1862.

31. Gelet op het feit dat de ontwikkeling en de uitwerking van een nationaal opleidingsprogramma nog niet zijn georganiseerd³⁹, ziet het Controleorgaan niet wat de meerwaarde is van artikel 10 van het voorontwerp van wet dat veeleer een omschrijving lijkt te zijn van artikel 14 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 (zie ook nr. 19 van het huidige advies).

32. Titel 3 van het voorontwerp van wet heeft betrekking op de aspecten van bescherming van de persoonsgegevens; het eerste hoofdstuk handelt over de verwerkingsverantwoordelijke, het tweede heeft betrekking op de bewaartermijnen.

33. Artikel 4 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 bepaalt dat het SIS bestaat uit een centraal systeem (centraal SIS) en uit nationale systemen (N.SIS).

Het N.SIS bestaat uit de nationale datasystemen die verbonden zijn met het centrale SIS alsook uit een communicatie-infrastructuur die een versleuteld virtueel netwerk levert bestemd voor de gegevens van het SIS en voor de gegevensuitwisseling tussen de SIRENE-bureaus.

De bevoegde autoriteiten voeren data in, actualiseren en schrappen data en verrichten opzoeking in de data van het SIS via hun eigen N.SIS, waarop het nationaal recht toepasselijk is⁴⁰.

34. Het nieuwe SIS-kader⁴¹ belast de N.SIS-instantie en het SIRENE-bureau met taken inzake kwaliteit van de gegevens (coördinatie van de verificatie van de kwaliteit van de gegevens voor het SIRENE-bureau⁴²), verantwoordelijkheid voor de goede werking, veiligheid en beschikbaarheid voor het N.SIS.

In dit opzicht, overwegende dat het N.SIS een informatiesysteem is, en net zoals de N.SIS-instantie en het SIRENE-bureau op nationaal niveau voor het hele informatiesysteem N.SIS de taken opnemen die hun toekomen, moet de vraag worden gesteld betreffende de aanwijzing op nationaal niveau van een verwerkingsverantwoordelijke voor het N.SIS,

³⁹ Commentaar bij artikel 10 van het voorontwerp van wet.

⁴⁰ Artikel 41, §9 van Verordening 2018/1861 en artikel 56, §8 van Verordening 2018/1862.

⁴¹ Dit was al het geval met Kaderbesluit 2007/533/JBZ en Verordening 1987/2006.

⁴² Artikel 7, §2, lid 3 van Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

veeleer dan de aanwijzing in het voorontwerp van wet⁴³ van de respectievelijk bevoegde ministers als afzonderlijke – niet gezamenlijke – verwerkingsverantwoordelijken, volgens de nationale autoriteiten – niet gedefinieerd en niet geïdentificeerd – die gegevens verwerken in het kader van het SIS.

De voordelen die dit zou kunnen meebrengen inzake rechtszekerheid⁴⁴ en voorzienbaarheid, zouden moeten worden geëvalueerd.

Dit zou niet beletten dat de bevoegde nationale autoriteiten natuurlijk ieder verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit, de juistheid en de actualisering van de gegevens die ze verwerken in het kader van het SIS⁴⁵.

35. In zijn visitatieverslag van het bezoek aan het SIRENE-bureau op 12 februari 2020⁴⁶ had het Controleorgaan gewezen op het belang van de rol van de functionaris voor gegevensbescherming (DPO⁴⁷).

Het Controleorgaan onderstreept dat de hierboven gestelde vraag met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijke verbonden is met de kwestie van de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming (DPO): zal er een DPO worden aangewezen voor het SIRENE-bureau en voor de N.SIS-instantie alsook voor elke nationale autoriteit?

Zal er veeleer een DPO *'desk'* of *'office'*⁴⁸ worden aangewezen op nationaal niveau voor de gegevensverwerkingen die worden verricht in het SIS-kader, met contactpunten op het niveau van het SIRENE-bureau, de N.SIS-instantie en de betrokken nationale autoriteiten?

36. Inzake de bewaring van de gegevens in het SIS-kader is er reden om een dubbel onderscheid te maken: enerzijds tussen de gegevens in verband met de signaleringen als zodanig en de met de signaleringen verbonden aanvullende informatie, anderzijds ook tussen de gegevens betreffende een nationale signalering en de gegevens betreffende een buitenlandse signalering en die betreffende een buitenlandse signalering waarvoor er op Belgisch grondgebied een maatregel is getroffen.

Algemeen beantwoorden de SIS-signaleringen aan een **evenredigheidsbeginsel**⁴⁹ en een **beginsel van noodzaak**⁵⁰ die stellen dat de signalering enkel wordt bewaard voor de tijd die nodig is voor de verwezenlijking van de doelstellingen waarvoor de signalering werd ingevoerd.

⁴³ Artikel 11 van het voorontwerp van wet.

⁴⁴ Bijvoorbeeld: de procedures in geval van lekken van gegevens, de opmaak en/of de mededeling van de veiligheidsplannen, ...

⁴⁵ Titel 2, Hoofdstuk 2 'Nationale autoriteiten' van het voorontwerp van wet.

⁴⁶ Verslag DIO19001, *op. cit.*

⁴⁷ **Data Protection Officer.**

⁴⁸ Zoals bijvoorbeeld vandaag al wordt georganiseerd binnen bepaalde politie-entiteiten.

⁴⁹ Artikel 21 van Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

⁵⁰ Artikelen 39, §1 en 40 van Verordening 2018/1861 en artikelen 53, §1 en 55 van Verordening 2018/1862.

37. Een signalering heeft een beperkte bewaartermijn die wordt vastgesteld in Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862. Het gaat om maximale termijnen die strikt toepasselijk zijn, zodat de signalering automatisch wordt verwijderd wanneer die termijnen verstrijken en er geen uitdrukkelijke beslissing tot verlenging is vanwege de bevoegde autoriteit.

Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 stellen respectievelijk de termijn vast waarbinnen de noodzaak om de signalering te bewaren opnieuw moet worden onderzocht. Na afloop van dit onderzoek kan een beslissing tot verlenging worden gecommuniceerd.

38. Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 voorzien in de mogelijkheid om in nationale bestanden SIS-gegevens te bewaren op basis waarvan er actie is ondernomen op het nationale grondgebied, voor **een maximale duur van drie jaar, tenzij het nationaal recht kortere termijnen vaststelt**. Deze mogelijkheid van bewaring is ook van toepassing voor de gegevens betreffende de nationale signaleringen, zonder dat voornoemde Verordeningen een bewaartermijn bepalen.

39. Bovendien bepalen Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862⁵¹ wat volgt: *"De lidstaten zorgen ervoor dat elke toegang tot en uitwisseling van persoonsgegevens in CS-SIS in logbestanden in hun N.SIS wordt geregistreerd met het oog op controle op de rechtmatigheid van de doorzoeking, toezicht op de rechtmatigheid van de gegevensverwerking, intern toezicht, de goede werking van N.SIS, alsmede de integriteit en beveiliging van de gegevens."*

Deze logbestanden moeten inzonderheid de signaleringsgeschiedenis bevatten evenals de datum en het tijdstip van de verrichting van gegevensverwerking, de gegevens die worden gebruikt om een opzoeking te verrichten, de verwijzing naar de verwerkte gegevens en de persoonlijke en unieke gebruikersidentificatiemiddelen van de bevoegde autoriteit en van de persoon die de gegevens verwerkt. Er wordt bepaald dat deze registers **drie jaar na het creëren ervan** worden gewist en dat de logbestanden met de signaleringsgeschiedenis **drie jaar na het wissen van de signaleringen** worden gewist.

40. Wat betreft de bewaring van de aanvullende informatie bepalen Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862 dat het SIRENE-bureau een spoor bewaart van de beslissingen die aanleiding hebben gegeven tot een signalering, met als doel de uitwisseling van aanvullende informatie te bevorderen.

Persoonsgegevens die het SIRENE-bureau naar aanleiding van de informatie-uitwisseling in bestanden heeft opgeslagen, worden niet langer bewaard dan nodig is om het doel te bereiken waarvoor ze werden verstrekt. Ze worden in ieder geval gewist **uiterlijk één jaar nadat de betrokken signalering uit SIS is gewist**.

⁵¹ Artikel 12, §1.

Bovendien is het mogelijk om in nationale bestanden gegevens te bewaren over een specifieke signalering die de lidstaat heeft ingevoerd, of over een signalering in verband waarmee op zijn grondgebied actie is ondernomen. **De periode gedurende welke dergelijke gegevens in die bestanden mogen worden bewaard, wordt beheerst door het nationaal recht.**

41. Kaderbesluit 2007/533/JBZ en Verordening 1987/2006 bevatten soortgelijke bepalingen. Het gebrek aan nationale bepalingen ter aanvulling van deze bepalingen was het voorwerp van vaststellingen en opmerkingen in het visitatieverslag van het Controleorgaan en de GBA van 12 februari 2020⁵².

42. Artikel 12 van het voorontwerp van wet heeft betrekking op de bewaartermijnen die toepasselijk zijn op de gegevens van het SIS, i.e. de gegevens die een signalering vormen⁵³, alsook die welke van toepassing zijn op de aanvullende informatie. Deze informatie maakt geen deel uit van de gegevens die een signalering vormen en die opgeslagen zijn in het SIS, maar houdt wel verband met deze signaleringen en moet worden uitgewisseld via de SIRENE-bureaus⁵⁴.

43. De formulering van artikel 12 van het voorontwerp van wet leidt tot heel wat verwarring betreffende de betrokken nationale databanken en de bewaartermijnen die daarop van toepassing zijn, nog afgezien van het aanhoudend ontbreken – waarop al de aandacht is gevestigd – van een definitie / identificatie van de betrokken nationale autoriteiten zoals bedoeld in dit artikel⁵⁵.

Voor de analyse van dit artikel concentreert het Controleorgaan zich op de regels die van toepassing zijn op de politiediensten en laat deze instantie het aan de Gegevensbeschermingsautoriteit over om zich zo nodig uit te spreken over andere aspecten (inzonderheid ten aanzien van de andere nationale autoriteiten).

44. Om te beginnen vraagt het Controleorgaan dat er een duidelijk onderscheid zou worden gemaakt tussen enerzijds de verwerkingen die in het SIS-kader worden verricht door de politiediensten in de zin van artikel 2, 2° WGP en anderzijds de verwerkingen door het SIRENE-bureau en de N.SIS-instantie in het kader van de opdrachten waarmee ze door het nieuwe SIS-kader worden belast.

De verwerkingen door deze politiediensten in het SIS-kader zijn immers niet dezelfde (doelstellingen), en dat geldt ook voor hun toegangsrechten in het kader van N.SIS.

45. Uit de lezing van artikel 12 van het voorontwerp van wet blijkt duidelijk dat er geen rekening is gehouden met de bijzonderheden die in de bovenstaande paragrafen worden beschreven.

⁵² Verslag DIO19001, *op. cit.*

⁵³ Zoals bedoeld in de artikelen 20 en volgende van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

⁵⁴ Artikel 3 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

⁵⁵ Zie overigens de opmerking in paragraaf 24 van het huidige advies.

Hoewel er een theoretisch onderscheid wordt gemaakt tussen de verwerkingen van gegevens betreffende de signaleringen en de aanvullende informatie, bepalen de eerste twee paragrafen van artikel 12 – voor zowel de gegevens betreffende de signaleringen als de aanvullende informatie – dat de verwerking door de politiediensten wordt verricht in een operationele politiedatabank van het type bijzondere gegevensbank, voor zover dit noodzakelijk is en met een maximale bewaartermijn van 10 jaar.

Geen enkel element laat het COC toe vast te stellen waarvandaan deze termijn van maximaal 10 jaar afkomstig is: ligt de bron van deze termijn in een al ingeburgerde praktijk? Is deze termijn het gevolg van een advies van een of meerdere bevoegde functionarissen voor gegevensbescherming?

A contrario bepaalt paragraaf 3 dat de politiediensten en alle andere nationale autoriteiten de gegevens betreffende de signaleringen en de aanvullende informatie mogen verwerken in de nationale gegevensbanken die zij beheren, overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op de betrokken gegevensbanken, inzonderheid met inachtneming van de bewaartermijnen die van toepassing zijn voor deze gegevensbanken.

46. De commentaar bij de artikelen in verband met de paragrafen 1 en 2 bepaalt dat het wel degelijk gaat om bijzondere gegevensbanken en dus niet om de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG), maar stelt dat het kan gaan om (bijzondere) nationale gegevensbanken die speciaal zouden zijn ontwikkeld met het oog op de (operationele) verwerking van deze gegevens.

47. Het Controleorgaan wijst erop dat de bijzondere gegevensbanken zoals bedoeld in artikel 44/2, §1, lid 1, 3° WPA operationele politiedatabanken zijn. Deze databanken kunnen worden gecreëerd, onder **specifieke omstandigheden**, met als doel de gegevens die ze bevatten te verwerken in het kader van de uitoefening van hun opdrachten en doelstellingen van bestuurlijke en gerechtelijke politie, en dat deze gegevens worden gewist zodra deze bijzondere behoeften verdwijnen.

Artikel 44/11/3 WPA bepaalt dat de creatie van een bijzondere gegevensbank wordt **gemotiveerd** door ten minste een van de volgende bijzondere behoeften:

- a) De noodzaak om persoonsgegevens of informatie te classificeren in de zin van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, -attesten en -adviezen;
- b) De technische of functionele onmogelijkheid om alle of een deel van de persoonsgegevens en informatie die in deze gegevensbanken worden verwerkt in te voeren in de ANG;
- c) De niet-relevante of bovenmatige aard van de centralisering in de ANG van alle of een deel van de persoonsgegevens of informatie, in het kader van de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie.

48. De creatie van een bijzondere gegevensbank in de betekenis van de WPA vereist dat van tevoren wordt aangetoond dat de voorwaarden van artikel 44/11/3 WPA in acht worden genomen, maar dit

bewijs wordt niet geleverd door het voorontwerp van wet noch door de commentaar bij de artikelen. Hetzelfde geldt wat betreft de maximale bewaartermijn van 10 jaar die is vastgesteld voor eender welke categorie van gegevens, zonder rechtvaardiging van de noodzaak en de evenredigheid ervan.

49. Bovendien bepalen paragrafen 4 en 5 van artikel 12 van het voorontwerp van wet dat de toepasselijke bewaartermijnen beginnen te lopen vanaf het ogenblik waarop de signalering wordt geschraapt of verstrijkt en dat, na afloop van de bewaartermijnen, de gegevens worden vernietigd onverminderd de toepasselijke regels inzake de archivering van gegevens.

Nog steeds met betrekking tot de gevolgen van deze paragrafen voor de politiediensten benadrukt het Controleorgaan dat deze paragrafen de bovenvermelde bepalingen van de SIS-verordeningen **kennelijk niet eerbiedigen**.

Het Controleorgaan vraagt zich af of de verwijzing naar de regels inzake archivering betrekking heeft op de archiveringsregels zoals vastgesteld door de WPA, die hoe dan ook enkel van toepassing zijn op de ANG en niet op de bijzondere gegevensbanken. Met andere woorden, de opsteller van het voorontwerp van wet moet nader bepalen naar welke archiveringsregels artikel 12 van het voorontwerp van wet verwijst.

50. Gelet op de hierboven uiteengezette elementen is het Controleorgaan van mening dat er zeker geen rekening is gehouden met de bepalingen van het nieuwe SIS-kader en het N.SIS als informatiesysteem dat bestaat uit de nationale gegevenssystemen die verbonden zijn met het centrale SIS alsook uit een communicatie-infrastructuur⁵⁶, dat er evenmin rekening is gehouden met het project in uitvoering op het niveau van de GPI⁵⁷ betreffende i-Police als gevolg waarvan het SIRENE-bureau binnenkort zal beschikken over een *case management system* waarvan de modaliteiten voor het COC nog niet duidelijk zijn, en dat, zonder te beschikken over meer informatie en verantwoording, de in het voorontwerp van wet vastgestelde bewaartermijnen duidelijk onevenredig zijn en in tegenspraak met de bepalingen van het nieuwe SIS-kader.

51. Het Controleorgaan vraagt om artikel 12 van het voorontwerp van wet te herzien, rekening gehouden met het nieuwe SIS-kader en met de bepalingen van de WGB en de WPA, en vraagt om actief op de hoogte te worden gehouden van het resultaat van deze herziening.

52. Titel 4 van het voorontwerp van wet heeft betrekking op de te nemen maatregelen. Het heeft slechts één hoofdstuk '*rapportage*' en één artikel (artikel 13).

⁵⁶ Artikel 4 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

⁵⁷ Het gaat om de diensten van geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus zoals bedoeld in artikel 2, 2° WGP (Geïntegreerde politie – Police Intégrée).

53. Het nieuwe SIS-kader bepaalt dat signaleringen worden ingevoerd in het SIS door de lidstaten, op verzoek van de bevoegde autoriteit⁵⁸.

Er wordt bepaald dat de Europese Commissie uitvoeringshandelingen vaststelt tot vastlegging en ontwikkeling van de regels die nodig zijn om gegevens in te voeren, bij te werken en te wissen⁵⁹.

Bovendien is er met betrekking tot de uitwisseling van aanvullende informatie reden om te verwijzen naar het SIRENE-handboek⁶⁰, i.e. een geheel van instructies die in detail de regels en procedures beschrijven tot regeling van de bilaterale of multilaterale uitwisseling van aanvullende informatie⁶¹.

54. Het nieuwe SIS-kader stelt geen precieze regels vast betreffende de praktische modaliteiten van de invoering van de signaleringen in het SIS.

Artikel 36 van Verordening 2018/1862 bepaalt echter specifiek dat de signaleringen voor onopvallende controle, onderzoekscontrole of gerichte controle worden ingevoerd overeenkomstig het nationaal recht van de signalerende lidstaat⁶².

In dezelfde zin kan de rol van het SIRENE-bureau in het kader van het heronderzoek van de signaleringen (verlengingsprocedure) worden vastgesteld in het nationaal recht⁶³.

55. Artikel 13 van het voorontwerp van wet – dus met algemene draagwijdte – beperkt zich ertoe te bepalen dat in geval van een *hit*, i.e. een positief antwoord op een opzoeking in het SIS, de ambtenaar of de overheidsinstantie het SIRENE-bureau daarvan op de hoogte moet brengen en dit laatste ook moet informeren over de uitvoering, of niet, van de te ondernemen actie.

56. Het Controleorgaan stelt echter vast dat artikel 22 van het voorontwerp van wet bepaalt dat de nadere regels van de signaleringen in het SIS die in de toekomst rechtstreeks zouden moeten kunnen worden uitgevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, mogen worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

Het Controleorgaan is van mening dat dit initiatief, in het belang van de rechtszekerheid en de voorzienbaarheid, zou moeten worden uitgebreid tot alle types van signaleringen in het kader van het SIS. In het belang van de uitoefening van de politieopdrachten heeft het Controleorgaan er geen bezwaar tegen dat de meer technische / gevoelige aspecten worden vastgelegd in richtlijnen met beperkte verspreiding.

⁵⁸ Artikel 24 van Verordening 2018/1861 en artikelen 26, §1, 32, §1, 34, §1, 36, §§ 1 en 4, 38, §1 en 40 van Verordening 2018/1862.

⁵⁹ Het gaat om de signaleringen van de artikelen 26, 32, 34 en 38 van Verordening 2018/1862.

⁶⁰ Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1528 van de Commissie van 31 augustus 2017 tot vervanging van de bijlage bij Uitvoeringsbesluit 2013/115/EU tot vaststelling van het Sirene-handboek en andere uitvoeringsmaatregelen voor het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

⁶¹ Artikel 8 van, respectievelijk, Verordeningen 2018/1861 en 2018/1862.

⁶² Het COC onderstreept.

⁶³ Artikel 39, §7 van Verordening 2018/1861 en artikel 59, §9 van Verordening 2018/1862.

57. Het nieuwe SIS-kader voorziet in de mogelijkheid om een nieuw type signalering in te voeren in het SIS, in verband met onbekende personen die worden gezocht met het oog op identificatie uit hoofde van nationaal recht⁶⁴.

Verordening 2018/1862 bepaalt dat in geval van een positief antwoord (*hit*), de identiteit van de persoon wordt vastgesteld overeenkomstig het nationaal recht, met verificatie door een deskundige dat de dactyloscopische gegevens in het SIS de gegevens van de betrokkene zijn.

58. Het Controleorgaan vraagt zich af of een autoriteit op nationaal niveau verantwoordelijk zal zijn voor deze verificaties? Zo dat het geval is, zouden de voorwaarden waaraan deze autoriteit moet voldoen ten minste moeten worden geïdentificeerd in de wet⁶⁵ en zouden de praktische modaliteiten die van toepassing zijn op de verificatieprocedure zoals bedoeld in artikel 41 van Verordening 2018/1862 kunnen worden opgenomen in een koninklijk besluit, onverminderd de meer technische / gevoelige aspecten die kunnen worden vastgelegd in richtlijnen met beperkte verspreiding.

59. Artikel 43 van Verordening 2018/1862 heeft betrekking op de verwerking van foto's en gezichtsopnames met het oog op de identificatie van een persoon in de context van de reguliere grensdoorlaatposten.

Het Controleorgaan wijst erop dat het feit dat Verordening 2018/1862 voorziet in dit type verwerking voor specifieke doeleinden, niet belet dat de WPA moet worden gewijzigd om het gebruik van gezichtsherkenning mogelijk te maken voor algemene doeleinden van uitvoering van opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie⁶⁶.

⁶⁴ Artikel 40 van Verordening 2018/1862.

⁶⁵ Zie paragraaf 16 van het huidige advies.

⁶⁶ Voor zover dienstig: Advies betreffende een voorstel van resolutie over een driejarig moratorium op het gebruik van gezichtsherkenningsoftware en -algoritmen in vaste of mobiele beveiligingscamera's in openbare en privéplaatsen (DOC 55 1349/001 van 16 juni 2020), 24 januari 2022, DA210029, te vinden op https://www.controleorgaan.be/files/DA210029_Advies_N.pdf; het tussentijds rapport van het Controleorgaan op de politionele informatie met corrigerende maatregel betreffende de visitatie bij de federale politie van de luchthaven Zaventem door het Controleorgaan op de politionele informatie met betrekking tot het gebruik van gezichtsherkenning op de nationale luchthaven van Zaventem, 16 september 2019, DIO19005, publieke versie beschikbaar op https://www.controleorgaan.be/files/DIO19005_Onderzoek_LPABRUNAT_Gezichtsherkenning_Publiek_N.PDF.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de politionele informatie

Vraagt de verzoeker om rekening te houden met de bovenvermelde opmerkingen in de paragrafen 13, 18, 29, 31 en 43;

Vraagt de verzoeker om gevolg te geven aan de opmerkingen en vragen zoals geformuleerd in de paragrafen 22, 24, 26, 27, 30, 34, 35, 45, 49, 56 en 58.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 4 juli 2022.

Voor het Controleorgaan,

De voorzitter,

(get.) Philippe ARNOULD